

Streszczenie

Ewolucja cyklu sonatowego w twórczości fortepianowej Grażyny Bacewicz

Słowa kluczowe: muzyka, Bacewicz, sonata, fortepian, neoklasycyzm.

Praca obejmuje omówienie sześciu cykli sonatowych na fortepian solo – trzech sonat i trzech sonatin, w tym czterech utworów niewydanych – Grażyny Bacewicz.

Pierwszy rozdział opisuje nurt neoklasyczny w muzyce europejskiej, a także polskiej. Ponadto rozdział ten zawiera bardziej szczegółowe nakreślenie roli Grażyny Bacewicz w owym nurcie.

Kolejny rozdział przedstawia konkretne przykłady sonat w twórczości (nie tylko fortepianowej) polskiej kompozytorki wraz z ramami czasowymi, w których Bacewicz uprawiała ten gatunek.

Trzeci rozdział obejmuje omówienie technik pianistycznych najchętniej stosowanych przez kompozytorkę i dzieli je na:

1. środki przejęte od innych twórców neoklasycznych tudzież współczesnych
2. środki oryginalne, wykształcone na drodze syntezy inspiracji dorobkiem dawnych autorów dzieł na instrumenty klawiszowe ze zdobyczami nowszymi.

Rozdział ostatni poddaje szczegółowej analizie sześć wybranych cykli sonatowych będących przedmiotem tej pracy i zawiera opis ewolucji kompozytorki od bardziej tradycyjnego podejścia do form klasycznych w kierunku skupienia przede wszystkim na kolorystycznym stosowaniu harmoniki, dynamiki, artykulacji oraz faktury w celu budowania napięcia w utworze.

Summary

The Evolution of the Sonata Cycle in the Music of Grażyna Bacewicz

Keywords: music, Bacewicz, sonata, piano, neoclassical, neoclassicism.

This thesis is a study of six sonata cycles for solo piano by Grażyna Bacewicz (three sonatas and three sonatinas, including four unpublished works).

The first chapter deals with neoclassical music in general in Europe and in Poland. Furthermore, it considers Bacewicz's role in the development of this stylistic trend in Polish as well as European music.

Afterwards, specific examples of sonatas (not only for piano) by the Polish composer are studied together with a description of the adequate timeframe, in which Bacewicz wrote this kind of pieces.

The third chapter concerns piano techniques most often called for by the composer in her works. These techniques are divided into two groups:

1. those appearing in the works of other neoclassical composers or other contemporary authors and
2. original techniques, which are the result of combining inspirations drawn from keyboard works of earlier centuries with contemporary developments.

The final chapter is a detailed analysis of the six chosen sonata cycles, which are the subject of this thesis. It also contains an description of how Bacewicz evolved from approaching the classical forms in a more traditional way to focusing on a more modern use of harmony, dynamics, articulation and texture in order to build and sustain the tension in her compositions.